

جهان نما

جزئیات توافق امریکا و عربستان برای عادی سازی روابط ریاض - تل آویو

میدل ایست نیوز: یک مقام آگاه در گفت و گو با «میدل ایست نیوز» جزئیات توافق امنیتی و نظامی و سیاسی امریکا و عربستان و اسرائیل را که به عادی سازی روابط ریاض و تل آویو ختم می شود فاش کرد. به گفته این مقام آگاه، توافق امنیتی دیپلماتیک امریکا و عربستان و اسرائیل و فلسطین به مراحل نهایی خود رسیده و دولت امریکا درباره آن با ولیعهد عربستان به توافق رسیده است. این مقام افزود که این توافق ابعاد گوناگونی دارد اما سه محور اصلی آن امضای توافق دفاع مشترک میان عربستان و امریکا است که در آن هر گونه ابهام درباره کاری که امریکا در صورت هر گونه حمله از جانب ایران در دفاع از عربستان انجام می دهد و همچنین بر عکس آن، یعنی آنچه عربستان در صورت حمله به منافع امریکا انجام می دهد، بر طرف شده است. به گفته این مقام، محور دوم توافق تسهیل دستیابی عربستان به سلاح های پیشرفته امریکاست. همچنین در محور سوم، دو کشور درباره برنامه هسته ای غیر نظامی تابع نظارت شدیدی توافق کرده اند که به موجب آن عربستان می تواند از منابع اورانیوم خود برای راکتورهای هسته ای استفاده کند.

این مقام در ادامه تأکید کرد که در برابر، عربستان متعهد شده که سرمایه گذاری های چین در خاک عربستان و نیز روابط نظامی خود با چین را محدود کند و سامانه های پدافندی جدید خود را کاملاً با تسلیحات امریکایی نوسازی کند، تعهدی که منافع بسیاری برای تولیدکنندگان سلاح امریکایی خواهد داشت و به ارتش های دو کشور امکان همکاری متقابل را می دهد. به گفته این مقام آگاه، عربستان با انرژی ارزان و وسعت خاک خود می کوشد که مراکز بزرگ پردازش اطلاعات را که شرکت های بزرگ فناوری امریکا برای گسترش هوش مصنوعی نیاز دارند در خاک داشته باشد چون هزینه این گونه اماکن و هزینه تأمین سوخت آنها در خود امریکا بسیار گزاف است.

این مقام آگاه تأکید کرد که عربستان در ازای همه این توافقات روابط خود را با رژیم صهیونیستی برقرار خواهد کرد و این شرط که «بیمین تانیاها» متعهد به همکاری برای برقراری راه حل دو کشوری با همکاری تشکیلات خودگردان فلسطینی پس از اصلاح آن باشد. این در حالی است که جیک سولیوان، مشاور امنیت ملی امریکا، به همراه «برت مک گسورک» هماهنگ کننده امور خاورمیانه در کاخ سفید و «تیم لیندر کینگ» فرستاده ویژه رئیس جمهور امریکا در امور یم، به زودی به عربستان سفر خواهد کرد. عادی سازی روابط عربستان و اسرائیل از محورهای این سفر اعلام شده است.

فعالیت نظامی چین در تنگه تایوان پس از پایان سفر بلینکن

یک روز پس از پایان سفر آنتونی بلینکن، وزیر خارجه امریکا به چین، این کشور طبق اعلام تایوان فعالیت نظامی را در نزدیکی این جزیره انجام داد. به گزارش ایرنا از رویترز، تایوان دیروز شنبه اعلام کرد که ۱۲ هواپیمای نظامی چین از خط حساس میانه در تنگه تایوان عبور کردند در حالیکه سفر هفته گذشته بلینکن به چین به منظور حفظ کانال های ارتباطی و بهبود روابط با پکن روز جمعه پایان یافت.

وزارت دفاع تایوان اعلام کرد که روز شنبه ۲۲ هواپیمای نظامی چینی از جمله جنگنده های سوخو ۳۰ را شناسایی کرده که ۱۲ فروند از آنها از خط میانه عبور کردند. چین تایوان را مهم ترین موضوع در روابط خود با امریکای داند و پکن بارها از واشنگتن خواسته است تا فروش تسلیحات به تایوان را متوقف کند.

غزه بود، حمله کردند و ۹ شهروند ترکیه ای در آن حملات کشته شدند. در ادامه تنش های مربوط به آن حادثه، ترکیه در ۲ سپتامبر ۲۰۱۱ روابط دیپلماتیک خود با اسرائیل را کاهش داد و پس از انتشار گزارش سازمان ملل در مورد حمله به کشتی مرمره همکاری نظامی خود با اسرائیل را هم به حالت تعلیق در آورد. اردوغان در سال ۲۰۱۳ در یک سخنرانی در سازمان ملل بار دیگر به شدت از اسرائیل انتقاد کرد و شیمون پرز اردوغان را متهم کرد که از روی جهل و نادانی چنین اظهاراتی را به زبان می آورد. دو سال بعد یعنی در دسامبر ۲۰۱۵ و در پی عذر خواهی نتانیاها بابت کشتی مرمره، اسرائیل و ترکیه به یک توافق اولیه برای عادی سازی روابط از جمله بازگردان سفیران دست یافتند و در نوامبر ۲۰۱۶، سفرای خود را برای احیای روابط دیپلماتیک راهی پایتخت های همدیگر کردند. در ژوئن ۲۰۱۷ موضوع پرداخت غرامت به خانواده های قربانیان حمله به کشتی مرمره مطابق معمول مجدداً موجب بالاگرفتن تنش ها شد و در می ۲۰۱۸ پس از کشته شدن ۶۰ فلسطینی، اردوغان این اقدام اسرائیل را نسل کشی و آن را یک «دولت تروریستی» خواند. در دسامبر ۲۰۱۹ اسرائیل با توافقی که بیشتر بین لیبی و ترکیه برای تعیین مرزهای دریایی در شرق مدیترانه امضا شده بود، مخالفت کرد. اسرائیل سپس با قبرس و یونان قراردادی را برای ساخت خط لوله ای برای انتقال گاز طبیعی به اروپا به امضا رساند؛ توافقی که البته ترکیه با آن مخالف بود و در نهایت هم متوقف شد. در فوریه ۲۰۲۲ اردوغان اعلام کرد که ترکیه و اسرائیل می توانند برای انتقال گاز طبیعی اسرائیل به اروپا با یکدیگر همکاری کنند. در مارس ۲۰۲۲ اسحاق هرزئوگ، رئیس جمهور اسرائیل، وارد ترکیه شد و با رهبران اردوغان و نتانیاها در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل در نیویورک با یکدیگر دیدار و بر لزوم گسترش مناسبات دوجانبه تأکید کردند. همچنین دو طرف ابراز امیدواری کردند که ملاقات بعدی رهبران در پایتخت های دو کشور برگزار شود.

شروع جنگ با حماس و شدت گیری تنش ها

با شروع جنگ حماس و اسرائیل در اکتبر ۲۰۲۳ بار دیگر مناسبات میان دو طرف روبه وخامت گذاشت و اردوغان بارها با حمایت از حماس، اسرائیل را مسئول وضع موجود خواند. اردوغان در این مدت بار دیگر دولت اسرائیل را «دولت ترور» و نتانیاها را بسا آدولف هیتلر یکی دانست. این اظهارات با واکنش نتانیاها روبه رو شد و نخست وزیر اسرائیل اردوغان را به نسل کشی کردها و زندانی کردن روزنامه نگاران متهم کرد. با وجود تنش های لفظی میان رهبران؛ در تمام این سال ها، اسرائیل و ترکیه روابط خود را با یکدیگر حفظ کرده اند و هر چند در مواردی این اختلافات به فاصله گرفتن دو طرف رسیده، اما در نهایت به فروپاشی مناسبات نینجامیده است؛ پیشینه ای که بار دیگر این چشم انداز را ترسیم می کند که احتمالاً پس از مدتی مجدداً روابط اورشلیم و آنکارا به مدار قبلی باز خواهد گشت.

اسرائیل و ترکیه با وجود تنش های لفظی، در تمام این سال ها، روابط خود را با یکدیگر حفظ کرده اند و هر چند در مواردی این اختلافات به فاصله گرفتن دو طرف رسیده، اما در نهایت به فروپاشی مناسبات نینجامیده است

در سال ۲۰۰۷ شیمون پرز بار دیگر به ترکیه رفت و بارهبران این کشور مذاکراتی برای بهبود روابط طرفین انجام داد. با این حال حتی این ملاقات ها هم سبب نشد که روابط این دو در یک خط ثابت قرار گیرد. پس از جنگ سال ۲۰۰۶ اسرائیل و حزب الله لبنان، ترکیه انتقادات لفظی علیه اسرائیل مطرح کرد. پس از آن و در پی محاصره نوار غزه در سال های ۲۰۰۸ و ۲۰۰۹ تنش های میان طرفین اوج گرفت و آنکارا از اسرائیل خواست به محاصره فلسطینی های غزه پایان دهد. در همان سال ۲۰۰۹ و در حاشیه اجلاس داووس، یکی از بزرگ ترین تقابل های اسرائیل و ترکیه به صورت علنی رقم خورد؛ جایی که اردوغان در پایان پنل مشترکی که شیمون پرز هم در آن حاضر داشت به شدت به اسرائیل حمله و این رژیم را به «کودک کشی» محکوم کرد. پس از آن مناسبات این دو دوباره در روند نزولی قرار گرفت. در سال ۲۰۱۰ سفر خالد مشعل، رئیس دفتر سیاسی گروه حماس به ترکیه خشم اسرائیل را به همراه داشت.

حمله به کشتی ماوی مرمره

در همان سال ۲۰۱۰ یکی از بحرانی ترین اتفاقات در روابط دو کشور رخ داد؛ زمانی که در ۳۱ مه ارتش اسرائیل به یک کشتی امداد رسان ترکیه به نام ماوی مرمره که بخشی از ناوگان آزادی

ترکیه و اسرائیل بار دیگر در مسیر توقف روابط تجاری و جدال لفظی قرار گرفتند؛

۷۵ سال روی منحنی تنش و سازش

سازمان آزادی بخش فلسطین (ساف) را به رسمیت شناخت که باعث نارضایتی اسرائیل شد. در عین حال ترکیه همچنان رویکرد پیشین خود را ادامه داد و در سال ۱۹۸۰ نمایندگی دیپلماتیک این کشور در اسرائیل به سطح سفیر ارتقا یافت. پس از ضمیمه کردن قدس شرقی به اسرائیل و اعلام اورشلیم به عنوان پایتخت، ترکیه بار دیگر سطح نمایندگی دیپلماتیک خود را با اسرائیل کاهش داد. در سال ۱۹۸۶ اما آنکارا دوباره روابط خود با اسرائیل را به سطح کاردار ارتقا داد. در سال ۱۹۸۸ ترکیه رسماً کشور فلسطین را به رسمیت شناخت و روابط میان آنکارا و اسرائیل مجدداً وارد تنش شد. اما در سال ۱۹۹۱ با آغاز روند صلح در خاورمیانه، روابط آنها هم بهبود یافت و در بین سال های ۱۹۹۴ تا ۱۹۹۸ دو طرف توافقاتی مختلفی را در زمینه مسائل امنیتی، دفاعی و اقتصادی با یکدیگر امضا کردند. با آغاز انتفاضه دوم در سال ۲۰۰۰ مجدداً روابط دو طرف وارد تنش شد.

فراز و نشیب های اردوغان و اسرائیل

اما از زمان پیروزی حزب عدالت و توسعه در انتخابات ترکیه و قدرت رسیدن رجب طیب اردوغان در سال ۲۰۰۲، روابط این دو وارد مرحله جدیدی شد. در سال ۲۰۰۴ ترکیه کشته شدن احمد یاسین، بنیانگذار گروه حماس، توسط اسرائیل را محکوم کرد. در سال ۲۰۰۵ در اتفاقی که نظیر اردوغان به اسرائیل سفر کرد و پیشنهاد داد به عنوان میانجی صلح خاورمیانه بگفتگو کند. او در سفر دو روزه خود با مقام های ارشد اسرائیل دیدار و همچنین تأکید کرد که بهبودی ستیزی یکی از جدی ترین اهدافش است. در سال ۲۰۰۶ شیمون پرز به ترکیه سفر کرد و در سخنرانی خود در این کشور، آنکارا را به عنوان باز یگر مهم در خاورمیانه در رابطه با امریکا، سوریه و فلسطین توصیف کرد.

در پی اعلام قطع روابط تجاری ترکیه با اسرائیل، دیروز وزیر خارجه این رژیم خطاب به اردوغان، نوشت: «بهبتر است سر بال های ترکی نگاه کنی و فقط رویا پر دازی کنی!»

همتای امریکایی وی در کاخ سفید به تعویق افتاده است. این مقام ترکیه به خبر گزار فرانسو گفت: «دیدار بر نامه بری شده برای ۹ ماه به دلیل تغییر در برنامه اردوغان به تعویق افتاد.» انتقاد شدید رجب طیب اردوغان از حمله اسرائیل به غزه یکی از موارد اختلاف نظر امریکا و ترکیه است که نظران لغوسفر او به واشنگتن را نیز در همین راستا می دانند. با این حال اختلافات ترکیه و اسرائیل مختص این مقطع نیست و پدیده ای تکرار شونده است. مرور روابط آنکارا - اورشلیم موید این امر است.

آغاز روابط ترکیه - اسرائیل

در ۲۸ مارس سال ۱۹۴۹، یعنی کمتر از یک سال پس از تأسیس اسرائیل، ترکیه رسماً این رژیم را به رسمیت شناخت و در سال ۱۹۵۰ هم آنکارا نخستین نمایندگی دیپلماتیک خود را در تل آویو افتتاح کرد. اما این روابط خیلی زود دچار بحران شد و سال ۱۹۵۶ پس از حمله اسرائیل به شبه جزیره سینای مصر و اشغال کانال سوئز، ترکیه روابط خود با این کشور را به سطح کاردار تنزل داد. اما این روند ماندگار نبود و در سال ۱۹۶۳ ترکیه نمایندگی دیپلماتیک خود در اسرائیل را به سطح کنسولگری ارتقا داد. با این حال ترکیه در سال ۱۹۷۵ رسماً

هفته گذشته رجب طیب اردوغان از توقف روابط تجاری ترکیه با اسرائیل خبر داد و گفت: برای حفظ روابط تجاری با اسرائیل تلاش نمی کنیم و این امر پایان یافت. رئیس جمهور ترکیه در نشست خبری با فرانک والتر اشتاین مایر، رئیس جمهور آلمان که به آنکارا سفر کرده بود، افزود: نوار غزه در حال از بین رفتن است در حالی که غربی ها در کنار اسرائیل ایستاده اند. وی با بیان اینکه آنچه در غزه رخ می دهد ظلمی است که شبیه ندارد، اعلام کرد که روابط تجاری با اسرائیل را قطع کرده ایم و به قطع آن ادامه خواهیم داد و ممکن است بقیه روابط را نیز قطع کنیم. رئیس جمهور ترکیه همچنین سه شنبه گذشته در کنفرانس انجمن «پارلمان ها برای قدس» در استانبول نیز گفت: هر کس از اسرائیل انتقاد کند متهم به یهودی ستیزی است، اما ما تسلیم این نوع تهدیدها نمی شویم. ما باید تلاش کنیم تا فجاج علیه برادران خود در غزه را نادیده نگیریم و اسرائیل را در برابر قانون پاسخگو کنیم. اردوغان گفت: ترکیه تنها کشوری است که بار دیگر محدودیت های تجاری شامل ۵۴ محصول را بر این رژیم اعمال کرد. آنکارا به قطع روابط تجاری با این رژیم ادامه خواهد داد و ممکن است بقیه روابط را نیز قطع کند.

اردوغان بهتر است سر بال های ترکی نگاه کند!

بدیهی است که این اظهارات با واکنش اسرائیل روبه رو شد و دیروز وزیر خارجه این رژیم خطاب به اردوغان، نوشت: «بهبتر است سر بال های ترکی نگاه کنی و فقط رویا پر دازی کنی!» اسرائیل کاتر ادامه داد: «اردوغان رویای تأسیس مجدد امپراتوری عثمانی را در سر می پروراند و امروز به حمله و تهمت به اسرائیل ادامه داد. او رویای فروپاشی اسرائیل، فتح اورشلیم و رهبری جهان اسلام را دارد. اسرائیل رو به زوال نیست و اورشلیم برای همیشه پایتخت قوم یهود باقی خواهد ماند. به واقعیت باز گردو از کشاندن ترکیه به تاریکی دست بردار. تو مایه شرمساری میراث آتاتورک و مردم ترکیه هستی!» اما این پایان ماجرا نبود و جدال لفظی ادامه یافت و وزارت خارجه ترکیه به حمله وزیر خارجه اسرائیل به اردوغان واکنش نشان داد. این وزارتخانه در حساب کاری خود در ایکس، پست اسرائیل کاتس، وزیر خارجه اسرائیل را که در آن از رجب طیب اردوغان، رئیس جمهور ترکیه انتقاد کرده بود، «بی پروا و سطح پایین» توصیف کرد. در بیانیه وزارت امور خارجه ترکیه آمده است: هدف قرار دادن اردوغان پس از اینکه وی حقایق را همانطور که هست، بیان کرد نشان دهنده وضعیت روانی فعلی دولت اسرائیل است. تمام اعضای کابینه اسرائیل در مقابل دادگاه محاکمه خواهند شد. در ادامه نیز تأکید شده است که ترکیه بی باکانه و با صدای بلند به افشای ظلمی که اسرائیل در حق مردم فلسطین می کند، ادامه خواهد داد.

اسرائیل: دلیل تعویق سفر اردوغان به واشنگتن؟

یک مقام ترکیه که نخواست نامش فاش شود به خبرگزاری فرانسو گفت که دیدار رجب طیب اردوغان، رئیس جمهور این کشور و جو بایدن،

خبر

آمریکا موشک های پاتریوت و تجهیزات ضد پهپاد به کی یف ارسال می کند رونمایی از بزرگترین بسته کمک های نظامی به اوکراین

وزیر دفاع امریکا از ارائه ۶ میلیارد دلار کمک نظامی جدید به اوکراین، که شامل سامانه های موشکی پاتریوت و سایر تسلیحات

برای مقابله با تهاجم روسیه است، خبر داد. به گزارش شبکه خبری ای بی سی، لوید آستین در کنفرانس خبری پنتاگون گفت: «این بسته شامل موشک های رهگیر برای سامانه های پدافند هوایی پاتریوت، تجهیزات پشتیبانی ضد پهپاد، مقادیر قابل توجهی مهمات توپخانه، مهمات هوا به زمین و خدمات پشتیبانی نگهداری، خواهد بود.» این دومین بسته کمک امنیتی ایالات متحده در یک هفته است که از محل کمک ۶۱ میلیارد دلاری که او کراین اخیراً دریافت کرده، تأمین می شود. ارسال سامانه های دفاع هوایی به اوکراین در اولویت کمک های ایالات متحده بوده و موضوع اصلی بحث در نشست گروه تماس دفاعی اوکراین نیز بود.

آغاز خروج نیروهای حافظ صلح از قره باغ

آورده شد. به گزارش ایرنا از رویترز، پس از آنکه نیروهای حافظ صلح روس به حضور چند ساله خود در منطقه قفقاز جنوبی پایان دادند، پرچم روسیه و ترکیه نیز روز جمعه به مناسبت بسته شدن مرکز که برای نظارت بر آتش پس در قره باغ ایجاد شده بود، پایین آورده شد. در نوامبر سال ۲۰۲۰ (آبان ۱۳۹۹) نزدیک به دو هزار نیروی حافظ صلح روسیه بر اساس توافقی با میانجیگری مسکو که به شش هفته درگیری میان نیروهای جمهوری آذربایجان و جمهوری ارمنستان پایان داد، به قره باغ اعزام شدند. روسیه نیز که پیش از این قرار بود نیروهای حافظ صلح خود را تا سال ۲۰۲۵ در منطقه حفظ کند، در اوایل ماه جاری میلادی تصمیم به خروج آنها گرفت.

خبر

در پی دیدار وزرای دفاع دو کشور روس داد؛

امضای قرارداد تسلیحاتی چند میلیارد یورویی میان آلمان و فرانسه

وزرای دفاع فرانسه و آلمان برای تصویب توافقنامه طرح تولید تانک مشترک جدید به نام «سامانه اصلی زره زمینی»

یا ام جی بسی اس، در پاریس با یکدیگر دیدار کردند. این توافق رسمی نقطه آغاز فاز اول از طرح تولید یک خودروی زرهی است که «تانک آینده» نامیده می شود و ارزش آن به میلیارد ها یورو می رسد. تانک جدید قرار است جایگزین «لوکلر» فرانسه و «لئوپارد ۲» آلمان شود. لئوپارد ۲ یکی از پیشرفته ترین خودروهای جنگی جهان است. اما هر دو وزیر بر این نکته تأکید کردند که این تانک قرار نیست به عنوان مدل جدیدی از لئوپارد ۲ معرفی شود. بوریس پیستوریوس، وزیر دفاع آلمان تأکید کرد: «موضوع ساخت لئوپارد ۲ یا ۴ نیست، بلکه مسئله طراحی چیز کاملاً جدید دیگری است.»

قصد امارات برای ساخت نیروگاه هسته ای جدید

امارات متحده عربی به زودی مناقصه ای را برای ساخت نیروگاه هسته ای جدید راه اندازی خواهد کرد که تعداد رآکتورهای هسته ای در این کشور کوچک خلیج فارس را ۲

برابر خواهد کرد. شریک امنیتی ایالات متحده، اولین کشور عربی بود که نیروگاه هسته ای را با افتتاح نیروگاه «براکه» ساخت که جنوبی در ابوظبی در سال ۲۰۲۱ آغاز کرد. منابع آگاه که نامشان فاش نشده است، عنوان کردند امارات متحده عربی قصد دارد امسال مناقصه ای را برای ساخت چهار رآکتور جدید در ماه های آینده راه اندازی کند. این منابع گفتند امارات می خواهد مناقصه بر گزار و ساخت و ساز را در اوایل امسال آغاز کند تا نیروگاه جدید تا سال ۲۰۳۲ به بهره برداری برسد. سازمان فدرال نظارت هسته ای این کشور گفت که آماده است در صورت تصمیم دولت برای ساخت نیروگاه های جدید، مجوزها و مقررات لازم را بررسی و صادر کند.